

УДК 517.5

ЛІНІЙНІ МЕТОДИ ПІДСУМОВУВАННЯ КРАТНИХ РЯДІВ ФУР'Є

Макаренко Андрій

Науковий керівник: канд. ф.-м. наук Гаєвський М.В.

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені

Володимира Винниченка, м. Кропивницький, Україна

В роботі отримано оцінку величини $\iint_{T^2} |K_n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2$, $T^2 = [0, \pi]^2$, де $K_n(x_1, x_2)$ –

ядро деякого лінійного методу підсумовування, породжено трикутною матрицею дійсних чисел, елементи якої утворюють випуклу послідовність.

Ключові слова: ряд Фур'є, функція двох змінних, випукла послідовність, метод підсумовування.

We obtain the estimate of $\iint_{T^2} |K_n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2$, $T^2 = [0, \pi]^2$, where $K_n(x_1, x_2)$ – the core of a linear summation method generated triangular matrix of real numbers, elements which form convex sequence.

Keywords: Fourier function of two variables, convex sequence, summation method.

Постановка проблеми. Нехай $f(x_1, x_2)$ – сумовна функція періоду 2π по кожній змінній і

$$S(f, x_1, x_2) = \sum_{k=0}^{\infty} a_k \sum_{l_1+l_2=k} \gamma_{l_1 l_2} \cos l_1 x_1 \cos l_2 x_2,$$

де

$$\gamma_{l_1 l_2} = \begin{cases} \frac{1}{4}, & \text{при } l_1^2 + l_2^2 = 0 & ; \\ \frac{1}{2}, & \text{при } l_1 \cdot l_2 = 0, l_1^2 + l_2^2 \neq 0; \\ 1, & \text{при } l_1^2 + l_2^2 \neq 0 \end{cases}$$

– її ряд Фур'є.

За допомогою трикутної матриці

$$\Lambda = \lambda_k^{(n)}, \quad k = 0, 1, \dots, n+1; \quad n = 0, 1, \dots; \quad \lambda_0^{(n)} = 1, \quad \lambda_{n+1}^{(n)} = 0$$

кожній функції $f(x_1, x_2)$ ставиться у відповідність тригонометричний поліном

$U_n(f, x_1, x_2, \Lambda)$:

$$U_n(f, x_1, x_2, \Lambda) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda_k^{(n)} a_k \sum_{l_1+l_2=k} \gamma_{l_1 l_2} \cos l_1 x_1 \cos l_2 x_2, \quad n=1, 2, \dots$$

Позначимо через $K_n(x_1, x_2)$ ядро методу $U_n(f, x_1, x_2, \Lambda)$, тобто

$$K_n(x_1, x_2) = \sum_{k=0}^n \lambda_k^{(n)} \sum_{l_1+l_2=k} \gamma_{l_1 l_2} \cos l_1 x_1 \cos l_2 x_2, \quad n=1, 2, 3, \dots$$

При дослідженні умов збіжності лінійних середніх до функції в просторі неперервних функцій важливою задачею є встановлення факту обмеженості наступного інтегралу $\iint_{T^2} |K_n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2$

Аналіз досліджень і публікацій. З теорією тригонометричними рядами від однієї змінної та основними задачами можна ознайомитися у [1]. В одновимірному випадку вивченням даної задачі займалися Нікольський, Стечкін [2], Єфімов [3], Теляковський [4] та інші. У багатовимірному випадку відомі результати для конкретних випадків матриці Λ , зокрема, оцінки для ядра отримали Валле-Пуссена – Скопіна [7], ядра Фейера – Подкоритов [8]. Наведемо деякі відомі факти, для матриці $\Lambda = \lambda_k^{(n)}$ та ядра

$$K_n(x) = \sum_{k=0}^n \lambda_k^{(n)} \cos kx, \quad n=1, 2, 3, \dots$$

у [2] при умові, що послідовність

$$\lambda_k^{(n)} \mid \lambda_0^{(n)} = 0; \Delta \lambda_k^{(n)} = \lambda_k^{(n)} - \lambda_{k-1}^{(n)} \geq 0; \Delta^2 \lambda_k^{(n)} = \Delta \lambda_k^{(n)} - \Delta \lambda_{k-1}^{(n)} \leq 0, \quad (k=1, \dots, n+1)$$

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |K_n(x)| dx \leq \frac{4}{\pi^2} \sum_{k=1}^n \frac{\lambda_k}{k} + C \lambda_n.$$

В [3] отримано оцінку

$$\int_0^{\pi} |K_n(x)| dx \leq C_1 + C_2 \sum_{k=0}^{n-1} \frac{k+1}{n+1} \frac{n-k}{n+1} |\Delta^2 \lambda_k^{(n)}| + C_3 \sum_{k=0}^n \frac{|\lambda_k^{(n)}|}{n-k+1}.$$

Пізніше в [4] повністю розв'язано цю задачу і відомо

$$\left| \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \left| a_0 + \sum_{k=0}^{n-1} a_k \cos kx + b_k \sin kx \right| dx - \frac{1}{\pi^2} \sum_{k=1}^n \frac{1}{k} \xi b_k \sqrt{a_{n-k}^2 + b_{n-k}^2} \right| \leq C \left(|a_0| + \sum_{k=1}^{n-1} \frac{k}{n} \frac{n-k}{n} |\Delta^2 a_{k-1}| + |\Delta^2 b_{k-1}| \right),$$

$$\text{де } \xi(A, B) = \begin{cases} \frac{\pi}{2}|A|, & \text{при } |B| \leq |A|, \\ |A| \arcsin \left| \frac{A}{B} \right| + \sqrt{B^2 - A^2}, & \text{при } |B| > |A|. \end{cases}$$

У двовимірному випадку відомий результат [5]:

Нехай $k = k_1, k_2$, $n = n_1, n_2$, $k_1, k_2, n_1, n_2 \in \mathbb{N}; 0 = 0, 0$, $x = x_1, x_2$ і ряд

$$\sum_{k=0}^{\infty} \gamma_k a_k \cos k_1 x_1 \cos k_2 x_2 + b_k \cos k_1 x_1 \sin k_2 x_2 + c_k \sin k_1 x_1 \cos k_2 x_2 + d_k \sin k_1 x_1 \sin k_2 x_2,$$

де

$$\gamma_k = \begin{cases} \frac{1}{4}, & k_1 = k_2 = 0; \\ \frac{1}{2}, & k_1 \cdot k_2 = 0, k_1^2 + k_2^2 \neq 0; \\ 1, & k_1 \cdot k_2 \neq 0; \end{cases}$$

є подвійним рядом Фур'є сумовної, 2π -періодичної по кожній змінній функції

$f(x_1, x_2)$, то для довільної матриці $\Lambda = \lambda_k^{(n)}$

$$\sup_{|f| \leq 1} \left\| \sum_{k=0}^{n-1} \gamma_k \lambda_k^{(n)} a_k \cos k_1 x_1 \cos k_2 x_2 + b_k \cos k_1 x_1 \sin k_2 x_2 + c_k \sin k_1 x_1 \cos k_2 x_2 + d_k \sin k_1 x_1 \sin k_2 x_2 \right\|_C =$$

$$= \frac{16}{\pi^4} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{|\lambda_k^{(n)}|}{n_1 - k_1} \frac{1}{n_2 - k_2} + O \left(\sum_{k_1=0}^{n_1-1} \frac{|\lambda_{k_1,0}^{(n)}| + H_{n_2}^{k_1} \lambda}{n_1 - k_1} + \sum_{k_2=0}^{n_2-1} \frac{|\lambda_{0,k_2}^{(n)}| + H_{n_1}^{k_2} \lambda}{n_1 - k_1} + h_n \lambda \right),$$

де

$$\Delta_{0,1}^1 a_k = a_{k_1, k_2} - a_{k_1, k_2+1}, \Delta_{0,2}^2 a_k = \Delta_{0,1}^1 \Delta_{0,1}^1 a_k, \Delta_{2,0}^2 a_k = \Delta_{1,0}^1 \Delta_{1,0}^1 a_k, \Delta_{1,2}^3 a_k = \Delta_{1,0}^1 \Delta_{2,0}^2 a_k,$$

$$\Delta_{2,1}^3 a_k = \Delta_{0,1}^1 \Delta_{2,0}^2 a_k, \Delta_{2,2}^4 a_k = \Delta_{1,0}^1 \Delta_{1,2}^3 a_k,$$

$$H_{n_2}^{k_1} a = \sum_{k_1=0}^{n_1-1} \frac{k_1+1}{n_1+1} \frac{n_1-k_1}{n_1+1} |\Delta_{2,0}^2 a_k|, H_{n_1}^{k_2} a = \sum_{k_2=0}^{n_2-1} \frac{k_2+1}{n_2+1} \frac{n_2-k_2}{n_2+1} |\Delta_{0,2}^2 a_k|,$$

$$h_n(a) = a_0 + H_{n_1}^0(a) + H_{n_2}^0(a) + \sum_{k_1=0}^{n_1-1} \sum_{k_2=0}^{n_2-1} \frac{k_1+1}{n_1+1} \frac{n_1-k_1}{n_1+1} \frac{k_2+1}{n_2+1} \frac{n_2-k_2}{n_2+1} |\Delta_{2,2}^4 a_k|.$$

Мета статті. До вивчення тригонометричних поліномів подібного роду зводиться багато задач з наближення функцій. Тому для нас актуальним є

питання, як від матриці $\Lambda = \lambda_k^{(n)}$ залежатиме величина $\iint_{T^2} |K_n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2$,
 $T^2 = [0; \pi]^2$.

Виклад основних результатів дослідження. В даній роботі доводяться наступна теорема.

Теорема 1. Нехай для матриці $\mu_k^{(n)}$ виконуються наступні умови $\mu_0^{(n)} = 0$; $\Delta \mu_k^{(n)} = \mu_k^{(n)} - \mu_{k-1}^{(n)} \geq 0$; $\Delta^2 \mu_k^{(n)} = \Delta \mu_k^{(n)} - \Delta \mu_{k-1}^{(n)} \leq 0$, ($k=1, \dots, n+1$), тоді для ядра

$$K_n(x_1, x_2) = \sum_{k=0}^{n-1} \mu_{n-k}^{(n)} \sum_{l_1+l_2=k} \gamma_{l_1 l_2} \cos l_1 x_1 \cos l_2 x_2, \quad n=1, 2, 3, \dots$$

$$\frac{1}{\pi^2} \iint_{T^2} |K_n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2 \leq \frac{16}{\pi^4} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{|\mu_k^{(n)}|}{k} \ln \left(\frac{n+1}{k} + 1 \right) + C_1 \sum_{k=1}^{n-1} \frac{|\mu_k^{(n)}|}{k} + C_2 |\mu_n^{(n)}|.$$

Тут та далі під $C_1, C_2, \dots$ розумітимемо абсолютні сталі, взагалі у різних формулах різні.

Допоміжні твердження. Введемо наступні позначення, якими в подальшому будемо користуватися:

$$\lambda_{n+1} = 0, \quad \Delta_k = \Delta \lambda_k = \lambda_k - \lambda_{k+1} \quad k=0, 1, \dots, n, \\ \Delta_k^2 = \Delta^2 \lambda_k = \lambda_k - 2\lambda_{k+1} + \lambda_{k+2} \quad k=0, 1, \dots, n-1,$$

$$H_1(n) = \sum_{k=0}^{n-1} \frac{k+1}{n+1} \frac{n-k}{n+1} |\Delta_k^2|. \quad (0.1)$$

Лема 1. Якщо $\nu = \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor$, то

$$\sum_{k=0}^{\nu} (k+1) |\Delta_k^2| \leq C H_1(n), \quad (0.2)$$

та

$$\sum_{k=\nu+1}^{n-1} (n-k) |\Delta_k^2| \leq C H_1(n). \quad (0.3)$$

Доведення вказаних властивостей впливає безпосередньо з рівності (0.1).

Лема 2. Справедливі оцінки

$$1. \quad |\lambda_k^{(n)}| \leq C_1 + C_2 H_1(n) \quad \text{для } \forall k \in [0, n];$$

$$2. \quad k |\Delta_k| \leq C_1 + C_2 H_1(n) \quad \text{для } \forall k \in [0, \nu], \nu = \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor$$

$$3. \quad n-k+1 |\Delta_k| \leq C_1 + C_2 H_1(n) \text{ для } \forall k \in [v, n], v = \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor;$$

$$4. \quad \sum_{k=0}^n |\Delta_k| \leq C_1 + C_2 H_1(n).$$

Доведення цих рівностей можна, наприклад, знайти у роботі [3].

Лема 3. Якщо для послідовності μ_k виконуються наступні умови

$$\mu_0 = 0; \Delta\mu_k = \mu_k - \mu_{k-1} \geq 0; \Delta^2\mu_k = \Delta\mu_k - \Delta\mu_{k-1} \leq 0, (k = 1, \dots, n+1),$$

то справедливі рівності

$$n+1 \Delta\mu_n \leq \mu_n, \quad \sum_{k=0}^{n-1} k+1 \Delta^2\mu_{k+1} \leq \mu_n \quad (0.4)$$

Доведення: Легко бачити,

$$\begin{aligned} \mu_n &= \mu_n - \mu_0 = \mu_n - \mu_{n-1} + \mu_{n-1} + \dots + \mu_1 - \mu_0 = \\ &= \Delta\mu_n + \Delta\mu_{n-1} + \dots + \Delta\mu_1 = \sum_{k=1}^n \Delta\mu_k = \sum_{k=1}^n k+1-k \Delta\mu_k = \sum_{k=1}^n k+1 \Delta\mu_k - \sum_{k=1}^n k \Delta\mu_k = \\ &= \sum_{k=0}^n k+1 \Delta\mu_k - \sum_{k=0}^{n-1} k+1 \Delta\mu_{k+1} = n+1 \Delta\mu_n + \sum_{k=0}^{n-1} k+1 \Delta\mu_k - \sum_{k=0}^{n-1} k+1 \Delta\mu_{k+1} = \\ &= n+1 \Delta\mu_n - \sum_{k=0}^{n-1} k+1 \Delta^2\mu_{k+1}. \end{aligned}$$

$$\text{Отже, } \mu_n = n+1 \Delta\mu_n - \sum_{k=0}^{n-1} k+1 \Delta^2\mu_{k+1},$$

звідки і випливають необхідні нерівності.

Далі розглянемо наступні величини:

$$1. D_n(x_1, x_2) = \sum_{k=0}^n \sum_{l_1+l_2=k} \gamma_{l_1 l_2} \cos l_1 x_1 \cos l_2 x_2.$$

Відомо [6] що,

$$D_n(x_1, x_2) = \frac{\sin \frac{n+1}{2} x_1 - x_2 \sin \frac{n+1}{2} x_1 + x_2 + \sin \frac{n}{2} x_1 - x_2 \sin \frac{n}{2} x_1 + x_2}{\sin \frac{x_1 - x_2}{2} \sin \frac{x_1 + x_2}{2}}.$$

$$2. F_n(x_1, x_2) = \frac{1}{n+1} \sum_{k=0}^n D_k(x_1, x_2).$$

Провівши елементарні перетворення, отримаємо

$$F_n(x_1, x_2) = \frac{1}{2^{n+1} \sin \frac{x_1 - x_2}{2} \sin \frac{x_1 + x_2}{2}} \left(\frac{\sin^{n+1} x_2 \cos \frac{x_2}{2}}{\sin \frac{x_2}{2}} - \frac{\sin^{n+1} x_1 \cos \frac{x_1}{2}}{\sin \frac{x_1}{2}} \right).$$

Крім того, відомо [7]

$$\iint_{-\pi, \pi^2} |F_n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2 = O(1). \quad (0.5)$$

$$3. V_k^n(x_1, x_2) = \frac{1}{k} \sum_{m=n-k+1}^n D_m(x_1, x_2)$$

Відомо [8]

$$\frac{1}{\pi^2} \iint_{-\pi, \pi^2} |V_k^n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2 = \frac{16}{\pi^4} \ln^2 \left(\frac{n+1}{k+1} + 1 \right) + O \left(\ln \left(\frac{n+1}{k+1} + 1 \right) \right) \quad (0.6)$$

$$\text{При } k = \left[\frac{n}{2} \right] - 1; \left[\frac{n}{2} \right]; \left[\frac{n}{2} \right] + 1; \left[\frac{n}{2} \right] + 2$$

$$\iint_{-\pi, \pi^2} |V_k^n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2 = O(1). \quad (0.7)$$

Справді, підставивши у (0.7) $k = \left[\frac{n}{2} \right] - 1; \left[\frac{n}{2} \right]; \left[\frac{n}{2} \right] + 1; \left[\frac{n}{2} \right] + 2$, отримаємо

потрібний результат.

На основі цих тверджень можна довести теорему 1.

Доведення теореми 1. Зробимо перетворення Абеля, врахувавши

$D_{-1}(x_1, x_2) = 0$ та $\mu_0^{(n)} = 0$, матимемо

$$\begin{aligned} K_n(x_1, x_2) &= \sum_{k=0}^{n-1} \mu_{n-k}^{(n)} \sum_{l_1+l_2=k} \gamma_{l_1 l_2} \cos l_1 x_1 \cos l_2 x_2 = \sum_{k=1}^n \mu_k^{(n)} \sum_{l_1+l_2=n-k} \gamma_{l_1 l_2} \cos l_1 x_1 \cos l_2 x_2 = \\ &= \sum_{k=1}^n \mu_k^{(n)} D_{n-k}(x_1, x_2) - D_{n-k-1}(x_1, x_2) = \sum_{k=1}^n \mu_k^{(n)} D_{n-k}(x_1, x_2) - \sum_{k=1}^n \mu_k^{(n)} D_{n-k-1}(x_1, x_2) = \\ &= \sum_{k=1}^n \mu_k^{(n)} D_{n-k}(x_1, x_2) - \sum_{k=2}^{n+1} \mu_{k-1}^{(n)} D_{n-k}(x_1, x_2) = \sum_{k=1}^n \mu_k^{(n)} D_{n-k}(x_1, x_2) - \sum_{k=1}^n \mu_{k-1}^{(n)} D_{n-k}(x_1, x_2) = \\ &= \sum_{k=1}^n \Delta \mu_k^{(n)} D_{n-k}(x_1, x_2). \end{aligned}$$

Виразивши $D_k(x_1, x_2)$ через $V_k^n(x_1, x_2)$ та застосувавши перетворення Абеля ще раз отримаємо

$$\begin{aligned}
K_n(x_1, x_2) &= \sum_{k=1}^n \Delta \mu_k^{(n)} D_{n-k}(x_1, x_2) = \sum_{k=1}^n \Delta \mu_k^{(n)} (k+1) V_{k+1}^n(x_1, x_2) - k V_k^n(x_1, x_2) = \\
&= \sum_{k=1}^n \Delta \mu_k^{(n)} (k+1) V_{k+1}^n(x_1, x_2) - \sum_{k=1}^n \Delta \mu_k^{(n)} k V_k^n(x_1, x_2) = \\
&= \sum_{k=1}^n \Delta \mu_k^{(n)} (k+1) V_{k+1}^n(x_1, x_2) - \sum_{k=0}^{n-1} \Delta \mu_{k+1}^{(n)} (k+1) V_{k+1}^n(x_1, x_2) = \\
&= \Delta \mu_n^{(n)} (n+1) V_{n+1}^n(x_1, x_2) + \sum_{k=0}^{n-1} \Delta \mu_k^{(n)} (k+1) V_{k+1}^n(x_1, x_2) - \sum_{k=0}^{n-1} \Delta \mu_{k+1}^{(n)} (k+1) V_{k+1}^n(x_1, x_2) = \\
&= \Delta \mu_n^{(n)} (n+1) V_{n+1}^n(x_1, x_2) - \sum_{k=0}^{n-1} \Delta^2 \mu_{k+1}^{(n)} (k+1) V_{k+1}^n(x_1, x_2) .
\end{aligned}$$

Враховуючи результати (0.4) та (0.6), маємо

$$\begin{aligned}
\iint_{0, \pi^2} |K_n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2 &= \iint_{0, \pi^2} \left| \Delta \mu_n^{(n)} (n+1) V_{n+1}^n(x_1, x_2) - \sum_{k=0}^{n-1} \Delta^2 \mu_{k+1}^{(n)} (k+1) V_{k+1}^n(x_1, x_2) \right| dx_1 dx_2 \leq \\
&\leq \Delta \mu_n^{(n)} (n+1) \iint_{T^2} |V_{n+1}^n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2 + \sum_{k=0}^{n-1} |\Delta^2 \mu_{k+1}^{(n)}| (k+1) \iint_{T^2} |V_{k+1}^n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2 \\
&\leq O(\mu_n^{(n)}) + \frac{16}{\pi^2} \sum_{k=0}^{n-1} |\Delta^2 \mu_{k+1}^{(n)}| (k+1) \ln^2\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right) + O\left(\frac{16}{\pi^2} \sum_{k=0}^{n-1} |\Delta^2 \mu_{k+1}^{(n)}| (k+1) \ln\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right)\right) \quad (1.8)
\end{aligned}$$

Застосуємо до сум в останній рівності перетворення Абеля:

$$\begin{aligned}
\sum_{k=0}^{n-1} |\Delta^2 \mu_{k+1}^{(n)}| (k+1) \ln^2\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right) &= \sum_{k=0}^{n-1} \left(\sum_{m=0}^k |\Delta^2 \mu_{m+1}^{(n)}| (m+1) - \sum_{m=0}^{k-1} |\Delta^2 \mu_{m+1}^{(n)}| (m+1) \right) \ln^2\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right) = \\
&= \sum_{k=0}^{n-1} \ln^2\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right) \sum_{m=0}^k |\Delta^2 \mu_{m+1}^{(n)}| (m+1) - \sum_{k=0}^{n-1} \ln^2\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right) \sum_{m=0}^{k-1} |\Delta^2 \mu_{m+1}^{(n)}| (m+1) = \\
&= \sum_{k=0}^{n-1} \ln^2\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right) \sum_{m=0}^k |\Delta^2 \mu_{m+1}^{(n)}| (m+1) - \sum_{k=-1}^{n-2} \ln^2\left(\frac{n+1}{k+2} + 1\right) \sum_{m=0}^k |\Delta^2 \mu_{m+1}^{(n)}| (m+1) = \\
&= \ln^2\left(\frac{n+1}{n} + 1\right) \sum_{m=0}^{n-1} |\Delta^2 \mu_{m+1}^{(n)}| (m+1) + \sum_{k=0}^{n-2} \left(\ln^2\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right) - \ln^2\left(\frac{n+1}{k+2} + 1\right) \right) \sum_{m=0}^k |\Delta^2 \mu_{m+1}^{(n)}| (m+1) \leq \\
&\leq C \mu_n^{(n)} + \sum_{k=0}^{n-2} \mu_{k+1}^{(n)} \ln \frac{\frac{n+1}{k+1} + 1}{\frac{n+1}{k+2} + 1} \ln \left(\left(\frac{n+1}{k+1} + 1 \right) \left(\frac{n+1}{k+2} + 1 \right) \right) \leq \\
&\leq C \mu_n^{(n)} + \sum_{k=0}^{n-2} \frac{\mu_{k+1}^{(n)}}{k+1} \ln \left(\frac{n+1}{k+1} + 1 \right) .
\end{aligned}$$

Зробивши аналогічні перетворення над сумою

$$\sum_{k=0}^{n-1} |\Delta^2 \mu_{k+1}^{(n)}| k+1 \ln\left(\frac{n+1}{k+1} + 1\right) \leq C_1 \mu_n^{(n)} + \sum_{k=0}^{n-2} \frac{\mu_{k+1}^{(n)}}{k+1}.$$

Підставивши отримані результати до (1.8), матимемо

$$\iint_{0, \pi^2} |K_n(x_1, x_2)| dx_1 dx_2 = \frac{16}{\pi^2} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{\mu_k^{(n)}}{k} \ln\left(\frac{n+1}{k} + 1\right) + C_1 \sum_{k=1}^{n-1} \frac{\mu_k^{(n)}}{k} + C_2 \mu_n^{(n)}.$$

Теорему доведено.

Висновки. В роботі отримано оцінку інтеграла від модуля тригонометричного многочлена від двох змінних в термінах його коефіцієнтів, отримані результати використовуються при встановленні факту інтегровності.

Список літератури

1. Бари Н.К. Тригонометрические ряды. / Н.К. Бари – М.: Физматгиз, 1961. – 948с.
2. Стечкин С.Б., К проблеме множителей для тригонометрических полиномов, Докл. АН СССР, 1950, Т. 75, №2, С. 165-168
3. Ефимов А.В., О линейных методах суммирования рядов Фурье, Известия Ак. наук СССР, серия матем., 24 (1960), 743-756.
4. Теляковский С.А., О нормах тригонометрических полиномов и приближении дифференцируемых функций линейными средними их рядов фурье. II, Известия Ак. наук СССР, серия матем., 27 (1963), 253-272.
5. Задерей П.В., Задерей Н.Н., О нормах тригонометрических полиномов двух переменных и оценки коэффициентов Фурье-Хаара на классах дифференцируемых функций многих переменных: препринт 83.67 – Киев: Институт математики АН УССР, 1983. – 42 с.
6. Даугавет И.К. О постоянных Лебега для двойных рядов Фурье // В кн. Методы вычислений. Вып.6. Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1970. С. 8-13.
7. Подкорытов А.Н. Средние Фейера в двухмерном случае, Вестник ЛГУ, 1978, №13
8. Скопина М.А., Константы Лебега кратных сумм Валле-Пуссена по многогранникам, Зап. науч. семин. ЛОМИ 125 (1983), 154-165.